

مردم در پنجشیر، قربانی جنگ ارتجاعی میان «جبهه مقاومت» و طالبان

آذر

طالبان به مدت کمتر از دو هفته تمامی ولایات افغانستان به جز «پنجشیر» را در کنترل خود در آوردند. گفته می‌شد در ولایت پنجشیر ۱۰ هزار نیروی نظامی موسوم به «جبهه مقاومت ملی پنجشیر» تحت رهبری احمد مسعود، فرزند احمدشاه مسعود علیه طالبان دست به مقاومت زدند. ولایت کوچک پنجشیر اما استراتژیک و دژ «تسخیرناپذیر» با نیروهای زیاد از نظامیان رژیم دست‌نشانده پیشین و اعضای حزب جمعیت اسلامی و تبلیغات گسترده‌ی رسانه‌های داخلی و خارجی، ادعای طالبان مبنی بر فتح کامل و ختم جنگ در افغانستان را زیر سوال برده بود، به همین دلیل طالبان تلاش کردند این ولایت را به قلمروش بیافزایند. شام پنج‌شنبه، ۱۱ سنبله، مولوی امیرخان متقی سرپرست وزیر خارجه، مسوول تیم مذاکرات طالبان با احمد مسعود اعلام کرد که مذاکره در پنجشیر به ناکامی انجامیده است. فهیم دشتی، سخنگوی پیشین «جبهه مقاومت ملی» یک شب قبل از کشته شدن‌اش، به بی‌بی‌سی گفت: «پیشنهاد طالبان در حد امتیاز بود، نه راه حل. ما به دنبال حل ریشه‌ای مشکلات کشور، هستیم.»

طالبان که قبلاً تعدادی نزدیک به هزار جنگجوی‌شان را در اطراف پنجشیر جابه‌جا نموده بودند؛ از چند روز قبل، شبکه‌های برق، انترنت، تلویزیون و ورود مواد غذایی را بر پنجشیر قطع کرده‌اند. طالبان در این حمله، از چند جهت، گل‌بهار، اندراب و دره‌خاواک به پنجشیر یورش بردند. در اثر تهاجم طالبان به پنجشیر، رفت‌وآمد مردم عادی مختل گردید و نزدیک به ۲۰۰ هزار ساکنان این ولایت در جنگ گیر کرده‌اند. در نتیجه این جنگ و تلاشی خانه‌به‌خانه برای ردیابی «مقاومت‌گران»، شمار زیادی از خانواده‌ها به کوه‌ها فراری شدند و شمار دیگر در وضعیت بدامنیتی در ترس و وحشت به سر می‌برند.

در ادامه حملات طالبان بر «جبهه مقاومت پنجشیر»، هر دو طرف ادعاهای پیروزی کردند، از تلفات و اسارت نیروهای طرف مقابل خبر دادند. یک روز بعد از حمله به پنجشیر، طالبان با فیرهای شادایانه شبانه، «سقوط پنجشیر» را جشن گرفتند. در کابل و سایر ولایات به اثر این فیرهای شادایانه طالبان، بیش از ۱۷ نفر مردم عادی کشته و ده‌ها تن دیگر، زخمی شدند؛ اما، بعداً گفته شد اطلاعات غلط میان صفوف طالبان درز کرده و متخلفین مجازات می‌شوند.

طالبان بعداً مجبور شد نیروهای بیشتر برای تسخیر پنجشیر به این ولایت بفرستند. این بار اما طالبان موفق به پیش روی شدند و مراکز ولسوالی‌های غنابه، شتل، پریان و دره‌را به کنترل‌شان در آوردند و سپس مرکز ولایت، بازارک را نیز تصرف نمودند. جبهه مقاومت که ادعای جنگ و ایستادگی در برابر طالبان داشتند، به تدریج تضعیف شدند و به کوه و دره‌های پنجشیر عقب‌نشینی کردند. در یک‌شنبه شب، ۱۴ سنبله، در اثر حملات تهاجمی به پنجشیر، فهیم دشتی، جنرال عبدالودود زره و چندین تن دیگر کشته شدند. اما معلومات دقیق از تعداد کشته‌ها و زخمی‌های مردم ملکی و تخریبات و ویرانی تاسیسات و خانه‌ها در دست نیست.

ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان، دوشنبه، ۱۵ سنبله در کنفرانس مطبوعاتی در کابل گفت، ما تلاش داشتیم بعد از گرفتن کابل جنگ تمام شود، ولی گروه «دشمن فراری» همراه با اسلحه و تجهیزات بیت‌المال خواستند برای مردم مزاحمت و دردسر ایجاد کنند. مجاهد گفت: «ولایت پنجشیر که لانه آخرین دشمن فراری بود امروز و شب گذشته کاملاً تصفیه گردید و تمام نیروهای امارت اسلامی افغانستان در آن‌جا حضور فعال دارند و دیگر تمام اسباب جنگ از کشور چیده شد.» او اعتراف کرد که چندین روز خدمات شبکه‌های انترنتی و برق و راه مواصلاتی به ولایت در نتیجه جنگ، قطع بوده است و او عامل آن را هم فراریون رژیم پیشین دانست که می‌خواستند پنجشیر را به «لانه‌ی فتنه» مبدل سازند.

اما جبهه مقاومت پنجشیر از ادامه مقاومت در این ولایت خبر داد و به دنبال آن احمد مسعود در یک بیانیه مردم افغانستان را به «قیام عمومی» علیه طالبان فراخواند که در نتیجه این فراخوان عده‌ای از مردم در بعضی ولایات شبانه و فردای آن در کابل، به خیابان آمدند و مرگ بر پاکستان سر دادند!

بالاخره، نزدیک به چهار روز (۱۱-۱۵) سنبله، جنگ در دره پنجشیر، این «دژ تسخیرناپذیر» مقاومت علیه سوسیال امپریالیسم روسی در دهه هشتاد و مقاومت علیه امارت طالبان در دور اول (۱۹۹۶-۲۰۰۱)، با به برافراشتن پرچم طالبان بر فراز مقام ولایت پنجشیر، به دست طالبان افتاد و آن‌ها بر تمامی ولایات کشور به لحاظ نظامی مسلط شدند.

جنگ میان رژیم دست‌نشانده پیشین و گروه ارتجاعی طالبان در ماه‌های قبلی از مردم افغانستان قربانی زیاد گرفتند و تعداد زیاد آواره و بی‌خانمان شدند. جنگ میان «جبهه مقاومت ملی پنجشیر» ادامه همان جنگ ارتجاعی میان رژیم دست‌نشانده پیشین و طالبان است که از مردم پنجشیر قربانی می‌گیرد. به نظر می‌رسد جبهه پنجشیر توان مقاومت را از دست داده‌اند. افراد که در پنجشیر گرده هم آمده‌اند و ادعای مقاومت دارند یک نیروی ارتجاعی هستند که به کشورهای ارتجاعی و امپریالیستی وابستگی دارند و نمی‌توانند نمایندگی از ملیت‌های تحت‌ستم افغانستان نمایند.

رهبران این جبهه، ادعا می‌کنند که شیوه جنگی‌شان تغییر کرده و مقاومت ادامه دارد. صالح محمد ریگستانی، یکی از نزدیکان احمدشاه مسعود که رهبری جنگ در پنجشیر را به عهده دارد گفته است جنگ ما تازه شروع شده است. او ادعا نمود که نیروهای شان توانسته است ولسوالی‌های آبشار، دره و پریان را دوباره پس بگیرد.

در پنج‌شنبه گذشته (۱۸ سنبله)، رسانه‌ها از کوچ اجباری مردم پنجشیر و دستگیری اعضای خانواده‌های نیروهای مقاومت توسط طالبان خبر داد. اخیراً ویدیوهای در رسانه و شبکه‌های اجتماعی صف طولانی از کاروان موترهای را نشان می‌دادند که در حال بیرون شدن از پنجشیر بودند. بر علاوه شاهدان عینی که خود را از پنجشیر به کابل رسانده‌اند، طالبان را به کشتار، شکنجه، «نسل‌کشی» متهم کرده‌اند. حکیم می‌گوید: «در پنجشیر کوچ اجباری جریان دارد. خانواده‌های که از ترس جنگ و گرسنگی به کابل می‌آیند، در مسیر راه اعضای خانواده‌شان توسط طالبان دستگیر شده و لادرک می‌شوند.» او در ادامه صحبت‌هایش گفت: «در کابل هم جوانان و نوجوانان پنجشیری دستگیر می‌شوند، از خانواده ما نیز چند تن دستگیر شده‌اند. مردم پنجشیر در وضعیت بحرانی قرار دارد. آن‌ها می‌ترسند که اعضای خانواده‌شان توسط طالبان کشته شوند، خصوصاً وقتی که اعضای خانواده‌های مقامات رژیم پیشین باشد.»

طالبان اما، این سخنان را رد کرده‌اند و ادعا دارند که با تسلط طالبان بر پنجشیر، وضعیت به حالت عادی برگشته و مردم در امن و امان زندگی می‌کنند و هیچ‌کسی از طرف آن‌ها اذیت نمی‌شوند. در پی رسانه‌ای شدن کشتار غیرنظامیان و اعدام صحرايي در پنجشیر توسط طالبان، شهرزاد اکبر، رییس کمیسیون حقوق بشر رژیم پیشین نیز از طالبان خواسته که این گروه باید زمینه تحقیق مستقلانه درین مورد را فراهم کنند. اما هنوز معلومات کافی و دقیق از پنجشیر و امار دقیق تلفات و جرم و جنایت که بالای مردم پنجشیر صورت گرفته‌اند در دست نیست.